

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RADZYNIU PODLASKIM
ZA ROK 2021**

Radzyń Podlaski styczeń 2022 r.

Opracował: Andrzej Szczęch

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RADZYNIU PODLASKIM
za 2021 rok**

Ustawa o pomocy społecznej w art. 110 ust. 9 nakłada na Kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej obowiązek corocznego przedstawiania Radzie Miasta sprawozdania z działalności ośrodka oraz obowiązek przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Wydatki MOPS na koniec 2021 r. (łącznie ze środkami budżetu państwa na zadania zlecone i dofinansowanie zadań własnych) wyniosły 25 605 752,52 zł . Ze świadczeń pomocy społecznej korzystały 362 osoby w tym: 246 rodziny – liczba osób w rodzinach 592. Od 1 stycznia 2022 r. zostały podwyższone kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń, co bez wątpienia spowoduje wzrost liczby osób korzystających z pomocy. Obecnie kryteria dochodowe to 776 zł osoba samotna i 600 zł.- osoba w rodzinie.

Najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń są: bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność. Sytuacja tych osób i rodzi nabiera cech trwałości, przyczyniając się do długotrwałego pozbawienia możliwości korzystania z dóbr i usług, a tym samym prowadzi do wykluczenia społecznego. Wielu podopiecznych jest zarejestrowanych w PUP jako osoby bezrobotne wyłącznie w celu posiadania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego i korzystania z pomocy społecznej. Wiele osób jest zatrudnianych w szarej strefie, a deklarowane w formie oświadczenia dochody odbiegają często od faktycznie osiągniętych. Istnieje również zjawisko zaniżania dochodów podopiecznych przez pracodawców zatrudniających oficjalnie za minimalne wynagrodzenie za pracę i wypłacających faktycznie wyższe wynagrodzenia w celu uniknięcia wysokich kosztów zatrudnienia. Obecnie obserwuje się (zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym) znaczny wzrost osób przeżywających problemy społeczne związane z brakiem odpowiednich dochodów (brak ofert pracy, zbyt małe wynagrodzenia zniechęcające do podejmowania pracy m. in. ze względu na konieczność ponoszenia wysokich kosztów opieki nad dziećmi, zadłużenie z tytułu kosztów mieszkaniowych, energii elektrycznej itp.). Powoduje to zwiększenie niezadowolenia i frustracji podopiecznych i pojawiają się jeszcze większych problemów jak np. alkoholizm, przemoc domowa, rozpad rodziny, choroby i niepełnosprawność

spowodowane często brakiem odpowiedniego leczenia czy terapii, bezdomność. Praca z takimi ludźmi wymaga dużych kwalifikacji, doświadczenia życiowego, cierpliwości i jednocześnie delikatności i empatii. Podstawowym i chyba najtrudniejszym zadaniem pracownika socjalnego jest nawiązanie komunikacji z podopiecznym. Najbardziej skuteczną jest praca poprzez odpowiednie wysłuchanie, rozmowę wspierającą, ukazanie pozytywnych aspektów danej sytuacji życiowej oraz możliwości rozwiązania (ograniczenia) problemów. Małe efekty dają próby zmiany postępowania podopiecznych poprzez nakazywanie określonych zachowań. Pracownicy wskazują możliwości rozwiązania problemów starając się nie wyręczać podopiecznych w podejmowaniu działań uzależniając to od stopnia bezradności podopiecznego.

Ośrodek jest instytucją polityki społecznej. Należy do sektora usług socjalnych publicznej pomocy społecznej i jest jednym z głównych realizatorów zadań w zakresie pomocy społecznej na szczeblu lokalnym. Swoim zasięgiem działania obejmuje obszar miasta Radzyń Podlaski. MOPS w Radzynie Podlaskim, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej wchodzi w skład systemu polityki społecznej miasta Radzyń Podlaski. MOPS działalność prowadzi w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej radzyński MOPS realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny.

Osobie zgłaszającej się do MOPS gwarantujemy natychmiastową pomoc, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy, takie jak np.:", wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pomoc w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego m. in. dla rodzin i dzieci, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi, wsparcie osób doświadczających przemocy.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i aktywności.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie, w tym specjalne programy rządowe, zadania własne gminy oraz własne o charakterze obowiązkowym. Ustawa o pomocy społecznej dokonała podziału zadań własnych gminy finansowanych ze środków własnych gminy ze względu na

charakter ich realizacji, na zadania obligatoryjne i fakultatywne.

Zadania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim, funkcjonuje w strukturach miasta od 1990 r., udzielając mieszkańcom/klientom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwi im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do w/w. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim świadczył pomoc na rzecz mieszkańców miasta w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1872),
- 2) Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023” (t. j. M. P. 2018 poz. 821),
- 3) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. Z 2019 r. poz. 2133),
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (t. j. Dz. U. 2001 r., Nr 156 poz. 1817),
- 5) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013 r. poz. 589),
- 6) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo Energetyczne (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 833),

- 7) Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 22 kwietnia 2017r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2018 r. (M. P. z 2017 poz. 349).
- 8) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
- 9) Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808),
- 10) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407)
- 11) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327),
- 12) Ustawa z dnia 9 czerwca 2018r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 801),
- 13) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 611),
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398),
- 15) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 266),
- 16) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- 17) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426),
- 18) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
- 19) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
- 20) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
- 21) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1409),
- 22) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. Z 2019 r. poz. 869),
- 23) Ustawa z dnia 11 września 2019 roku prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. 2019 r. poz. 2019),
- 24) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440),
- 25) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- 26) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 250),
- 27) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320),

- 28) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 poz. 2447),
- 29) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189 poz. 1598),
- 30) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245),
- 31) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. Nr 81 poz. 448),
- 32) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- 33) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. Z 2018 r. poz. 969),
- 34) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2019r. poz. 2277),
- 35) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427).

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym zostały zaliczone te, które mają na celu zapewnienie mieszkańcom gminy minimalnego poziomu bezpieczeństwa socjalnego i które muszą być przez gminę zrealizowane w tym: udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych, świadczenie usług opiekuńczych, kierowanie do domów pomocy społecznej oraz sprawianie pogrzebu. Obowiązkiem gminy jest także utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej oraz zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników. Zadaniem obowiązkowym gminy stało się również opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym realizujemy następujące świadczenia:

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

1. Zasiłki stałe (finansowane z budżetu państwa) – świadczenia przysługujące osobom całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe – zasiłki wypłacono 39 osobom w łącznej kwocie 198 794,15 zł. (liczba osób w rodzinach 45). Wymagane zaświadczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym z PCPR.

2.Zasiłki okresowe (dotowane z budżetu państwa) – przysługują w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny – wypłacono 68 osobom w łącznej kwocie 97 162,96 zł.

3.Zasiłki celowe (w formie gotówkowej lub w naturze) – wypłacono 145 osobom (liczba osób w rodzinach 302) w łącznej kwocie 30 136,85 zł) w tym specjalne zasiłki celowe (przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach) – 37 osobom na kwotę 14 860 zł. (liczba osób w rodzinach 72 osób). Świadczenia w/w w 95% wypłacane są w formie bezgotówkowej – zakup żywności (bony towarowe), opału wraz z dowozem, leków (zapłata przelewem na rzecz apteki), odzieży, obuwia, zapłata za energię elektryczną, przyborów szkolnych czy pokrycie kosztów leczenia, a także w formie przelania środków finansowych w celu pokrycia zadłużenia podopiecznego np. zaległości w czynszu.

W roku 2021 pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 874 wywiady środowiskowe i wydali 1219 decyzje przyznające świadczenia. Wpłynęło jedno odwołanie do SKO, 1 decyzja została utrzymana w mocy .

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

a) praca socjalna czyli działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, praca socjalna zajmuje szczególne miejsce w ustawie o pomocy społecznej, której prowadzenie od roku 2004 jest zadaniem obowiązkowym gminy. Realizowane w jej ramach działania są nakierowane na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzone:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.

- ze społecznościami lokalnymi w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności

b) realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 146 715,18 zł z czego 117 372,14 zł (80 % stanowiły środki budżetu państwa a 29 343,04 zł -20% środki własne).

Programem objętych zostało 332 (z tego 201 dzieci w stołówkach szkolnych) oraz w barze na terenie miasta (26 osób dorosłych), pozostałe osoby skorzystały z bonów żywnościowych. Z programu sfinansowanych zostało 22 713 posiłków.

c) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania były świadczone dla 37 osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, chorych, wymagających pomocy innych osób (zadania realizuje 6 opiekunek)

d) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych z zaburzeniami psychicznymi - usługi były świadczone dla 5 osób (zadanie realizuje 1 pielęgniarka z odpowiednimi uprawnieniami)

e) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi – usługi były świadczone dla 38 dzieci przez wskazanych terapeutów,

f) zapewnienie schronienia w schronisku dla bezdomnych – w schronisku zamieszkiwało 4 osoby przez cały rok; w okresie jesienno – zimowym następuje wzrost liczby korzystających w tym 1 mieszkaniec innej gminy), wydatki związane z utrzymaniem schroniska wyniosły 3 264,61 zł. Schronisko (pomieszczenia) zostały pomalowane przez użytkowników. W okresie zimowym Schronisko jest w stanie przyjąć 10 osób. Schronisko jest kontrolowane przez Powiatową Stację Sanitarno -Epidemiologiczną dwa razy w roku.

g) sprawienie pogrzebu -1,

h) kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej – dla 26 osób (w ciągu całego 2021 r.) Koszty pobytu osób w wysokości 643 485,04 zł (w roku 2020 570 361,14 zł). Jest to bardzo znaczący koszt w budżecie MOPS i wzrasta z roku na rok. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W mieście Radzyń Podlaski obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych. Przeciętny koszt pobytu w DPS w roku 2021 to kwota ok 3900 zł. W roku 2022 przewidywany koszt już będzie

wynosił ok 5000 zł. Na koniec 2021 r. w kolejce czekały 2 osoby, które kwalifikowały się do umieszczenia w DPS i w roku 2022 będą tam umieszczone.

i) świetlice środowiskowe – funkcjonują przy Szkole Podstawowej Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 2, oraz Filii SP Nr 2 przy ul. Chmielowskiego i czynne są w dni powszednie przez 3 godziny dziennie. Uczęszczało 40-45 dzieci. Koszt działalności świetlic wyniósł 26 073,40 zł. W okresie wakacji i ferii zimowych świetlice są nieczynne.

j) praca z rodziną dysfunkcyjną (zagrożoną odebraniem dziecka bądź z rodziną z której odebrane zostały dzieci przez asystenta rodziny we współpracy z Kuratorami sądowymi i pracownikami socjalnymi. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca z rodziną odbywa się za jej zgodą i z jej aktywnym zaangażowaniem w proces realizacji założonego planu (wydatki na asystenta 47 469,80 zł w tym 2000 zł dofinansowanie).

Do zadań własnych o charakterze fakultatywnym zostały zaliczone te zadania, których realizacja wynika z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców, a ich wykonanie może być uzależnione od możliwości finansowych gminy np. wypłacanie zasiłków celowych, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie się.

Pomoc społeczna jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania zmierzające poprzez pracę socjalną- do przezwycięzania trudności określonych jako czasowe, własnymi siłami, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Program jest realizowany poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego w dniu 2 czerwca 2011r. uchwałą Rady Miasta , złożonego z przedstawicieli instytucji działających w tym zakresie (MOPS, policja, kuratorzy sądowi, MKRPA, pedagodzy szkolni,). Obsługę organizacyjno -techniczną zapewnia MOPS w Radzynie Podlaskim .Natomiast członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. W roku 2021 wpłynęło 28 Niebieskich Kart, 24 karty wpłynęły z policji, 4 karty od pracowników socjalnych. W 6 przypadkach powiadomiono Prokuraturę Rejonową o stosowaniu przemocy w rodzinie, w 6 przypadkach poproszono Sąd o wgląd w sytuację rodziny, zamknięto proce-

dury w 17 przypadkach. Utworzono 28 grup roboczych na podstawie sporządzonych wcześniej Niebieskich Kart. Grupy robocze prowadzą działania w zakresie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej zarówno wobec osób doświadczających jak i sprawców przemocy. Sąd Rejonowy II Wydział Karny w Radzynie Podlaski poinformował że w roku 2020 wydano wyroki skazujące wobec 54 osób z art. 207 k. k. W ramach obowiązków służbowych pracownicy socjalni podejmują działania interwencyjne w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i przekazują informacje o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny liczył w roku 2021 24 osoby. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Radzyna Podlaski na lata 2015-2020. W roku 2021 pracownicy socjalni tut. Ośrodka skierowali 3 wnioski dotyczące wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w DPS bez jej zgody (w przypadku, gdy osoba wymagająca skierowania do DPS, ze względu na swój stan zdrowia, nie była zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażał jej życiu – MOPS występował do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do DPS bez zgody strony). W ubiegłym roku sąd wyraził zgodę na umieszczenie 2 osób na wniosek MOPS w DPS.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPS realizują również zadania polegające na występowaniu do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem. W roku 2021 MOPS 15 razy wystąpił z takim wnioskiem. Pracownicy socjalni w 2021 roku wystąpili do MK ds. RPA z 7 wnioskami o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Komisja w 3 przypadkach skierowała wnioski do sądu o leczenie przymusowe.

Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa nałożyła na samorządy gminne nowy obowiązek ponoszenia kosztów pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. W roku 2021 MOPS wydatkował na ten cel 127 373,71 zł (w roku 2020 kwota 113 371,31 zł). W pieczy zastępczej przebywa 22 dzieci.

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne: zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie (1000zł – 250 071 zł oraz świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł) , świadczenie pielęgnacyjne (1917zł) i specjalny zasiłek opiekuńczy 620 zł – wypłacono w wysokości 4 869 738,96 zł , w tym jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 101 dzieci kwota 101 000zł (w roku 2020 93 dzieci w kwocie 93000 zł. (Dane USC zgony - 215, urodziło się 129 dzieci przyrost ujemny 91 osoby).

Świadczenie 500+ - MOPS wypłaca to świadczenie od 1 kwietnia 2016 r. Do dnia 31 grudnia 2021 r. wypłacono 15 423 430 ,03 zł, w roku 2020 15 796 585,93 zł. Od dnia 1 stycznia 2022 r. wnioski przyjmuje i będzie to świadczenie wypłacane przez ZUS.(do dnia 31 maja 2022r. Świadczenie jeszcze będzie wypłacała MOPS)

Od dnia 1 stycznia 2022 r. MOPS-owi przybyło nowe zadanie, będzie przyjmował wnioski i będzie wypłacał dodatki osłonowe - ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym).

W roku 2021 MOPS przejął przyjmowanie wniosków i realizację wypłat zasiłków szkolnych i stypendiów szkolnych. Kwota wypłaconych świadczeń 65 136 zł, stypendia 60 636 zł, zasiłki szkolne 4500 zł (114 dzieci stypendia, 9 dzieci zasiłek szkolny).

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Wypłacono łącznie z tytułu świadczenia z funduszu alimentacyjnego 654 113,88 zł dla 78 rodzin. Liczba uprawnionych do otrzymania świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 132 osoby. Liczba dłużników alimentacyjnych na terenie miasta: 84. Dłużnicy alimentacyjni zwrócili do końca grudnia 2021 r. 318 168,09zł (w roku 2020 293 275,96 zł).

W roku 2021 Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS w Radzynie Podlaskim wydał 1572 decyzje administracyjne, (1096 decyzji dot. zasiłków rodzinnych, 1930 decyzji dot. świadczenia wychowawczego 500+, 164 decyzje dot. Funduszu alimentacyjnego), 127 decyzji dotyczących stypendium szkolnego.

W roku 2021 od decyzji wydanych przez Dział świadczeń rodzinnych odwołało się 15 osób, w 5 przypadkach SKO Biała Podlaska utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy, w 7 przypadkach rozstrzygnęło na korzyść skarżących, w 3 przypadkach do 31.12 2021 r. SKO

nie rozpatrzyło decyzji.

Dodatki mieszkaniowe

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Koszty obsługi tego zadania obciążają Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wydatki w roku 2021 wyniosły 328 632,46 zł w . Wartość wypłaconych dodatków w stosunku do roku 2020 zwiększyła się (303 251,17 zł) , wpłynęło 359 wniosków, wydano 339 decyzji przyznające dodatek, 20 decyzji odmownych (wnioski nie spełniały kryteriów: za wysokie dochody, lub za duża pow. lokalu). Dwa wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu braku zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Dzięki możliwości przeprowadzania wywiadów środowiskowych zwiększyły się szanse eliminowania przypadków pobierania świadczenia przez osoby nieuprawnione. Odwołań do SKO nie było.

Dodatki energetyczne

Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Z 2019 r. poz. 775).

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego.

W roku 2021 wpłynęło 270 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Wydano 262 decyzje przyznające i 8 decyzji odmownych. (kwota dodatków 17 991,95 zł).

W/w zadania nie wchodzą do katalogu zadań pomocy społecznej

Inne zadania

Zgodnie z Uchwałą RM Nr 85 z dnia 27 maja 2014 r. MOPS w Radzynie Podlaskim przyjmuje wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny i po weryfikacji oraz przysłaniu z Wytwórni Papierów Wartościowych te Karty wydaje. W roku 2021 przyjęto 58 wniosków

i wydano 277 Kart Dużej Rodziny (192 karty tradycyjne, 85 karty elektroniczne).. Jest to zadanie zlecone.

- wydawanie decyzji w sprawie prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej na podstawie ustawy z dnia 27.08.2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- wydawanie decyzji dotyczących pobytu podopiecznych w Dziennym Środowiskowym Domu Pomocy w Radzynie Podlaskim na ul. Bulwary
- wypłacanie wynagrodzenia dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi całkowicie,
- współpraca z Caritas Diecezji Siedleckiej, Kościołem Wiary Ewangelicznej oraz PCK w zakresie weryfikacji prawa do otrzymania żywności ,
- współpraca ze Stowarzyszeniem ANTIDOTUM (Ośrodek dla osób uzależnionych, MOPS umieścił w ośrodku 2 osoby które wyraziły zgodę na terapię, są to osoby ze Schroniska Miejskiego),
- współpraca z Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie (dyżur psychologa, porady tylko dla ofiar przemocy),
- Program Aktywizacja i Integracja (PAI) we współpracy z PUP Radzyń. Wśród problemów lokalnego rynku pracy szczególną rolę odgrywa kwestia trwałego oddalenia się od rynku pracy osób bezrobotnych systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w związku z czym stanowiąca trudną do zaktywizowania grupę klientów. Główne czynniki utrudniające ww. grupie osób powrót na rynek pracy to:

niska motywacja do podjęcia zatrudnienia (otrzymywane świadczenia socjalne są postrzegane jako łatwiejszy sposób zdobycia środków finansowych niż wysiłek i czas poświęcony na aktywizację zawodową) w programie uczestniczyło 10 osób.

Od 1 września 2019 r. MOPS rozpoczął realizację Projektu pt. „Oddzielenie pracy socjalnej od pracy administracyjnej” w ramach działania 2.5. Skuteczna pomoc społeczna Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych w tut. Ośrodku. Zakładany czas projektu: od dnia 01.09.2019 r. do 28.02.2021r. Całkowita wartość projektu wyniosła 404 441,50 zł. Projekt został w całości sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Analizując dynamiczne zmiany społeczne Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim chce wprowadzić rozwiązanie, które będzie przyjazne każdej osobie i rodzinie zgłaszającej potrzebę pomocy w trudnej sytuacji życiowej.

Miasto Radzyń Podlaski w roku 2021 przystąpiło do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Program będzie realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim. Wsparcie w ramach Programu będzie finansowane w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego. Kwota którą Ośrodek pozyskał to 57 900 zł. MOPS zatrudni 2 asystentów na umowę-zlecenie.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze

wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do w/w.

Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych w 2021 roku przez Ośrodek będzie w roku 2022 modyfikowany i aktualizowany. Część obecnie realizowanych przedsięwzięć będzie kontynuowana, niektóre w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby ulegną modyfikacji i rozbudowie. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację postawionych przed Ośrodkiem zadań. Chcemy nadal podnosić jakość usług, rangę i prestiż Ośrodka, zwiększać potencjał kadry pracowników ośrodka.

Rok 2021 MOPS zamknął bez jakichkolwiek zobowiązań. Udało się zaoszczędzić część środków które zostały w kasie Urzędu Miasta. MOPS realizował zadanie – wypłata jednorazowych dodatków w wysokości 300 zł „Dobry start” na rozpoczęcie roku szkolnego. Od września 2021 r. to zadanie przejął ZUS.

Współdziałanie z instytucjami i organizacjami

W związku z realizacją zadań MOPS współpracuje z instytucjami, organizacjami takimi jak:

- **Sąd** – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Wydział Karny – współpraca z kuratorami sądowymi w ramach pracy socjalnej nad indywidualnym przypadkiem szczególnie w rodzinach objętych kuratelą i wobec osób opuszczających zakład karny. Współpraca z Komornikiem Sądu Rejonowego w sprawach potrąceń alimentacyjnych z wypłacanych zasiłków, współpraca asystenta rodziny z kuratorami w sprawach rodzin dysfunkcyjnych, gdzie zagrożone jest dobro i bezpieczeństwo dzieci.
- **Policja** – współpraca z dzielnicowymi, którzy towarzyszą w miarę potrzeb pracownikom socjalnym przy wywiadach w szczególnie trudnych niebezpiecznych środowiskach, wymiana informacji oraz współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta- przeciwdziałanie przemocy,
- **Prokuratura** – zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami o ubezwłasnowolnienie podopiecznych w szczególnych sytuacjach,
- **Zakłady Karne** – przeprowadzanie wywiadów dotyczących sytuacji rodzinnej i materialnej rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności, informacja ze strony zakładów karnych o mieszkańcach Radzyna opuszczających zakład karny,
- **Powiatowy Urząd Pracy (PUP)** – uzyskiwanie przez MOPS informacji o aktualnych ofertach pracy i wymiana informacji na temat aktywności bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, współpraca w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do

składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,

- **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności** – kierowanie podopiecznych niepełnosprawnych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- **Wydziały Urzędu Miasta Radzyń Podlaski** – wymiana informacji dotyczących ewidencji ludności, pomocy udzielanej dzieciom i młodzieży, sprawy mieszkaniowe, współpraca z Miejską Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Struktura organizacyjna

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno - finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Celem wykonania omówionych w poprzednich rozdziałach zadań zleconych do realizacji Ośrodkowi, wprowadzona została struktura organizacyjna, w skład której wchodzi dział i komórki organizacyjne odpowiednio przygotowane do realizacji odpowiednich zadań.

W skład Ośrodka wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska samodzielne:

1. Kierownik
2. Księgowość
3. Świadczenia rodzinne
4. Pracownicy socjalni
5. Dodatki mieszkaniowe
6. Asystent rodziny
7. Informatyk
8. Opiekun Schroniska
9. Opiekunki osób starszych

Na dzień 31.12.2021 r. Ośrodek zatrudniał 29 pracowników.

Potrzeby miasta w zakresie pomocy społecznej:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, aktywizowania społeczności lokalnej. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania, mimo że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich istniejących problemów. Osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego

wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i zapewnienie godnych warunków życia. Ograniczenia w tym zakresie powodują, że uaktywnienie tych środowisk jest bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe. Obniżanie środków na pomoc społeczną może zatem prowadzić do marginalizacji części mieszkańców miasta, powodując w efekcie ich społeczne wykluczenie.

- niezbędne jest utrzymanie środków przeznaczonych na wypłatę zasiłków celowych na poziomie z roku 2021,
- w 2021 r. o 2 zwiększyła się liczba osób umieszczonych w DPS; średnia wysokość odpłatności za jedną osobę wynosi 2400 zł. (Koszt ogólny w roku 2021 to 643 485,04 zł ; konieczne jest więc zapewnienie odpowiednich środków w budżecie miasta, tym bardziej, że pojawiły się nowe osoby, które będziemy zmuszeni skierować do placówek, (może być również, np. postanowienie sądu o konieczności umieszczenia w DPS).

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej
Andrzej Szczep